

Elektrik satışında gelir tahakkuku ve belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.18.02-105[8730]-670
Tarih	12.06.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.18.02-105[8730]-670

12/06/2012

Konu : Elektrik satışında gelir tahakkuku ve belge düzeni hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda;

- ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi numaralı mükellefi olduğunuz,
- 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda "serbest tüketici" olarak tanımlanan abone gruplarına elektrik satışı yaptığınız,
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca Elektrik Piyasası Kanununun 1 inci maddesine dayanılarak çıkarılan "Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği"nin 4 üncü maddesinde, fatura döneminin, bir takvim ayının ilk günü saat 00:00'da başlayan ve aynı ayın son günü saat 24:00'de biten süreç olarak tanımlandığı,

- Aynı Yönetmeliğin 81 inci maddesinde ise; TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından sayaçların, fatura döneminin bitişini takip eden ilk 4 gün içerisinde ilgili piyasa katılımcısının yetkilisinin de iştiraki ile okunacağı, okuma tutanağının taraflarca müştereken hazırlanıp imza altına alınacağı, okunan bu sayaç değerlerinin ise faturaya esas resmi değerler olarak kabul edileceği hükümlerinin yer aldığı

belirtilmiş olup bahse konu mevzuatta serbest tüketici olarak tanımlanan abone grubu müşterilerinize elektrik tüketimleri karşılığı düzenlenecek olan faturaların düzenlenme tarihi ile elde edilen gelirin ve katma değer vergisinin hangi dönem hesaplarına dahil edileceği hususlarında tereddüt olduğundan Başkanlığımız görüşü sorulmuştur.

Kurumlar Vergisi Kanunun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde ise; bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükme bağlanmıştır. Anılan Kanunun 40 inci maddesinde de; safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmıştır.

Ticari kazancın tespitinde "tahakkuk esası ilkesi" ve "dönemsellik ilkesi" olmak üzere iki temel ilke geçerlidir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibarıyla kesinleşmiş olması yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra miktarının ve işleminden kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Dönemsellik ilkesi ise, bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasıdır. Ayrıca "Dönemsellik" kavramı gereği işletmeler, gelir ve giderlerini tahakkuk esasına göre muhasebeleştirmek; hasılat, gelir ve karlarını aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırmak durumundadırlar. Bu ilke uyarınca gelir ve giderlerin ilgili oldukları dönemde kaydedilmesi gerekir.

Ayrıca, Kurumlar Vergisi Kanununun 32 inci maddesinin birinci fıkrasında, kurum kazancı üzerinden % 20 oranında kurumlar vergisi alınacağı, ikinci fıkrasında da kurumlar vergisi mükelleflerince, câri vergilendirme döneminin kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre ve câri dönemin kurumlar vergisi oranında geçici vergi ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 120 inci maddesinde ise; ticari kazanç sahipleri (basit usulde vergilendirilenler hariç) ile serbest meslek erbabının cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, bu Kanunun ticari veya mesleki kazancın tespitine ilişkin hükümlerine göre

(indirim ve istisnalar ile Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri de dikkate alınarak) belirlenen ilgili hesap döneminin üçer aylık kazançları (42 nci madde kapsamına giren kazançlar ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanların bu işlerden sağladıkları kazançlar hariç)  zerinden 103 üncü maddede yer alan tarifenin ilk gelir dilimine uygulanan oranda geçici vergi ödeyecekleri, hesaplanan geçici verginin üç aylık dönemi izleyen ikinci ayın ondördüncü günü ak şamına kadar bağlı olunan vergi dairesine beyan edilerek onyedinci günü ak şamına kadar ödeneceği belirtilmiştir.

Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde faturanın, satılan emtia veya yapılan i  karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya i i yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu; 231 inci maddesinin 5 inci fıkrasında ise, faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde düzenleneceği belirtilmiştir.

Öte yandan, Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde; ticari, sınaı, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,
- 2/3 üncü maddesinde; su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri şekillerdeki dağıtımının da mal teslimi niteliğinde olduğu,
- 10 uncu maddesinin (g) bendinde vergiyi doğurun olayın, su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri enerji dağıtım veya kullanımlarında bunların bedellerinin tahakkuk ettirilmesi anında meydana geleceği hüküm altına alınmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, elektriğin aylık bazda satışı ve tedarikinde gelir veya gider mahiyet ve tutar itibarıyla ay sonunda kesinleşmiş olduğundan, elektrik satışı ve tedarikinden doğan gelir ve giderin de ay sonu itibarıyla tahakkuk ettiğinin kabul  gerekmektedir. Dolayısıyla  irketiniz tarafından elektrik satışından doğan gelirin tahakkuk tarihi itibarıyla ilgili geçici vergi ve takvim yılı hesap dönemlerinde kurum kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir. KDV açısından ise, tahakkuk tarihi itibarıyla vergiyi doğuran olay gerçekleşeceğinden, tahakkuk tutarları üzerinden hesaplanan KDV de ilgili dönemde beyan edilecektir.

Ayrıca, gelirinizin tahakkuk tarihi olan ay sonundan itibaren yedi gün içinde fatura düzenlemeniz gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu  zelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026